

Referat - Leiar møte i Rogaland Sau og Geit

Scandic Maritim Haugesund, 16.-17. oktober 2015

Leiar i Tysvær Sau og Geit, Jostein Harboe opna møtet og gav ordet til Ordføraren i Tysvær

Ordfører i Tysvær, Harald Stakkestad takka for invitasjonen. Han orienterte om Tysvær Kommune og fortalde at Sau og Geit har to lokallag, som vart stifta i 1949. Han snakka og om kor viktig det er å ta vare på lokallag og tradisjonar i bygdene. Stakkestad ynskja oss lukke til med Leiar møte

Opprop v/Berge Kjell Opsal

Det var 11 lokallag som ikkje møtte, -Finnøy, Forsand, Halsnøy, Hjelmeland, Jøsenfjord, Klepp, Lund, Sokndal og Heskestad, Nærbø, Vats og Årdal. Vereringangane var det Finnøy og Rennesøy som ikkje møtte

Leiarens tale v/ Magne Jakob Bjørheim

- *Landbruksoppgjøret*. Gjerde mellom ut- og innmark, omrekningsfaktor på kulturbeite. Lamme-tilskot der me mista 250 kroner i to år. Lokallaga må koma med innspel til neste års forhandlingar. Sein og kald vår og mykje snø i fjellet, dette til tross, lamma aldri vore så fine som i år
- *Fjelldagane*. Flott tur til Gotland, der 111 deltok og me fekk god innføring i kultur, landbruk, og Gotlandsauen. Takk til sponzarane, Felleskjøpet, Fatland og Nortura, og ein særstakk til Leif Matnisdal og Olaug Vikingstad som har laga turen saman med Idè Reiser
- *Min Side*. Web-sida og Min side kan alle logge seg inn med medlemsnummer og passord, der ein kan oppdatere medlemsinfo sjølv
- *Heimeside*: www.nsg.no er det Torill Undheim som har ansvar for
- Kåringa synta at det var god kvalitet på lamma i år. Eg likar felleskåring, det skaper miljø, men viktig å tenkja smittespreiing
- *NM i saueklypping*. Ros til Bjerkreim for godt gjennomført arrangement. Gledelig med mange deltakare, særleg i juniorklassen
- *Rovdyr* RSG har fått to skadefellingslag. Jerv har drept ca. 200 lam i Røldal (Valldalen, Slettedalen), og det er observert jervespor i Suldal. Viktig å gi beskjed til rovdryrkontaktane ved funn av rovdyr
- *Gjetarhund*. Gratulera til Jane Espevold som fekk 3. plass i NM
- *Sauekontrollen*. Positiv utvikling, der me har fått App og det er blitt stor auke av medlemmer i Sauekontrollen
- *Mattilsynet*. Har god dialog med MT, Solli-saken, ein lei sak som er ferdig, Rogaland har nå fått 5 nye tilfelle med fotråde. Husk fotbading!

Innspel /spørsmål frå salen:

Knut Thunheim: Solli saken, der MT har beklaga og me har fått ros for handtering av det som hendte.

Hallvard Veen: RSG kunne hatt ambassadørar for geiteprodukt, slik som nå Tine legg opp til. Kanskje me bør tenkja på det

Utmarksbeite i Rogaland v/Beiteforskar Yngve Rekdal

Yngve Rekdal jobbar i NIBIO, (Norsk Institutt for Bioøkonomi). Rogaland er det fylket som har mest dyr på utmarksbeite og det einaste fylket som har auke i beitedyr. Me har fuktmark som er veldig bra, men Rogaland ligg langt under gjennomsnitt når det gjeld beiteverdi. Veldig interessant når Rekdal fortalde om dei ulike grasartene, utmarkslandbruk og kvifor me tar føret frå utmark, -fordi det er lønnsamt, nødvendig for å auke norsk landbruksproduksjon. Hentar ein meirverdi med mat frå rein natur, som gir god dyrevelferd, eksotisk produkt som motvekt til industrilandbruket. Eit landbruk kopla opp mot reiseliv, med tanke på kulturlandskap, tilgjengelegheit og tradisjonsberar med å ta vare på kulturarven. Det vert beita for lite i Norges land, tenk jordvern i utmark, ikkje bygg hytter. Les presentasjonen på www.nsg.no

Endring av kåringsreglar 2016 v/Kåringsansvarleg Per Johan Lyse

Per Johan Lyse informerte om forslaget til nye kåringsreglar, som skal ut på høyring.

Noko av forslaget vil vere at kroppsponng fjernes og bruksegenskaper innføres, bein og ull som før, ullmengde kuttes ut. Dommaren skal då setje poeng for beinstilling, bruksegenskaper og ullkvalitet.

Veraringene time på leiarmøte 16-17 oktober

Time veraring, v/ Geir Nilsen: delt ringen i to grupper, med totalt 9 medlem og ca 1000 sau. Godt sal på verene. Noko avslag til medlem i TSG. Ønsker ikkje ytligere registreringer på morddyret. Ønsker heller nedskrivning av indeksen på dyr eldre enn 3 år. Godt samarbeid, med styrt paring på sauene på tvers av besetningene for å få bredden med seg. Rekruttering er foreløpig ok.

Hå veraring, Leif Matningsdal: Stabil medlemsmasse. To grupper, der ein besetning er for seg selv. Setter grense på 137 indeks for prøveværene. Godt salg på eliteværene. Styrt inseminering. Ønsker minst mulig registrering av informasjon på morddyret.

Bjerkreim veraring, Ola Audun Svela : 20 medlem i ringen, men opplever rekrutteringen som ei utfordring. Stadig fleire ønsker å granske i eigen ring. Granska 65 værlam i 2014. Kwart medlem får tilskot til semin. Tineren til frossen sæd blir brukt, men temperaturen her varierer noko. Kjører værene rundt mellom besetningene etter avtalt kjøreliste.

Dalbuen veraring, Kari Melhus: 7 medlem i ringen og 1200 sau. God økonomi og betaler all semin, kåringsavgift. Kjøpte vekt til alle medlemmer. Betaler grunnpris på værene som skal inn til gransking. For mange unge dyr går ut pga jurhelse. Ønsker en mer haldbar sau. 25 værer til gransking. Alle aldersgrupper må være representert blandt værene som vert brukt.

Gjesdal veraring, Trygve Ravndal: Ringen er delt i to, med ca. 1000 sau. God økonomi og godt sal. Ringen betaler all semin og dunker, i tillegg til at medlemmene har fått noko godtgjørelse. Gode framtidsutsikter. Eldre sauer som held seg godt, går for mykje ned i indeks. Enig i at indeksen bør fryses på sauer over 3 år! Viktigere å verdsette holdbare sauer enn å innføre flere registreringer på morddyret.

Haugaland NKS ring, Magnar Helgeland : 5 avdelinger, med 3 NKS, 1 spæl og 1 NorX. Ringen har ca. 1000 sau og gransket 25 værer i 2014. Rekrutteringen har grei framgang. Tenker at ringen må stole meir på egne værer, de kan vera minst like god som semin.

Ryfylke veraring, Harald Krokedal: 3 avdelinger. God rekruttering i ringen, især Hjelmeland. Sliter med flått på værene, som igjen gir lang lamming. Dette er ikkje godt grunnlag for å måtte registrere mer i denne perioden. Ringen har god økonomi, som betaler alle utlegg for medlemmene. Godt salg på værer. Kjører alle værer, og bruker ikkje væren på flere enn 8-10 dyr.

Lund veraring, Knut Thunheim : 6 medlemer i ringen. Bytter værer etter avtale. Går ned på innsett i haust. Ett medlem som slakter tidlig og gransker i egen flokk, får ikkje værer opp i indeks over 125. Opplever håpløs rekruttering, og ønsker ikkje krav om mer registrering.

Rogaland Spærling, Gaute Bue : 5 medlem og 600 sauer. Setter inn 15 værer høsten 2015. Ringen ser at de får godt betalt for farga feller. Bruker kun semin. Godt salg på værer. Prioriterer kjøtt framfor ullkvalitet. Dårlig utvalg til semin. God rekruttering ☺

Sandnes veraring, Olav Furenes: Sliter litt med rekrutteringen. Gransker 16-18 værer kvart år, og kjøper værene rundt, to-og-to, etter kjøreliste. Økonomien er ok. 16 værer blir satt inn høsten 2015, og alle er lammelam. Opplever at det er for stor utrangering av unge dyr. Lurer på hvorfor Stas-Krøss holder seg, mens to av halvbrødrene har hatt stor nedgang i indeksen??

Gjestering: Sveio veraring, Olav Håvardsholm: 5 medlemmer med til sammen 700 sau. En besetning bytter ikkje vær, men de andre 4 bytter seg imellom. Ønsker holdbare sauer, og ønsker å premiere sauer som blir eldre enn 4 år. Alle opplysninger en trenger ligger i alder ved slakting.

Finnøy og Rennesøy værering ikkje møtt.

Lokallaga sin time

Lokallagets time vart leia av Asbjørn Haga som opna med om det var spørsmål og innspel. RSG spør etter meiningar om NSG bør ha Landsmøte kvart år?

- Lokallaga meiner det bør vere Landsmøte kvart år. Magne Jakob Bjørheim er med i ein komitè nedsatt av NSG, som skal jobbe med det

RSG spør om me skal vera representert i styret i Bondelaget og Bonde og Småbrukerlaget?

- Lammetilskot, Sau og Geit gjorde ein dårleg jobb. Svar: RSG prøvde var aktiv i denne saken, men resultat var gitt
- Viktig med dialog mellom faglaga, Bonde og Småbrukerlag, Bondelag og Sau og Geit.
- Mattilsynet si håndtering av livdyrhandel i forbindelse med fotråte skaper frustrasjon. Viktig med kontroll
- Bruksbesetninger,- kun en ring i Nord-Rogaland, og frykter at me i framtida ikkje får handle livdyr frå Etne. RSG tar dette opp med MT i mai. Etter ein telefon til MT får me opplyst at soner er som før
- Opplæring av tillitsvalde, RSG skulle hatt kurs for nyvalde.
- Nyttig med lokallagets time, skulle hatt 2,5 time. Viktig å støtte kvarandre i vanskelige saker.
- Slaktekurs i Suldal, over 40 personer deltok, veldig positivt

Fellesmiddag

Fin underholdning av «Okersol»

Kåring 2015 v/Per Johan Lyse

Kåringsansvarleg, Per Johan Lyse informerte litt frå sesongen. Dommerkurs i Rosendal, saman med Hordaland før kåringane. Torill Undheim er ny dette året. Takk til RSG for økonomisk støtte. Sjølv om kåringa er slutt, kjem det framleis sauer frå heia, slik at nokre vert fortsatt kåra. Det er stilte 1658 lam i 2015 mot 1687 i 2014. Lyse understreka kor viktig det er å fylgje reglane for kjøp/sal av livdyr.

«Frykten for den siste olje» v/Håvard Førland.

Håvard Førland, ein livsnyttande samtids-synsar. Tysvær har gått frå landbrukskommune til olje,- har me gått frå eigenarten vår? Kva er nok for å vere lukkeleg? Flott kåseri med bodskap om at ein kan ha det godt utan mykje pengar

Utmarksbeite på Kvitsøy, v/Kristian Pallesen

Kristian Pallesen fortalde om Kvitsøy med 2000 da utmarksbeite og 1000 v.f.sau. Holmane er eid av gardsbruka og delt inn under kvar sine hovudbruk, med beite- tare- og strandrettigheter. Bruken av Holmane er eit spesielt system som er tilbake på 1800-talet.

Les meir på www.nsg.no

Økonomi overskotslam v/Olav Håvardsholm

Rekneskapsfører og sauebonde Olav Håvardsholm fortalde om korleis han driv som sauebonde. Sauen ha to spenar og skal gå med to lam, overskotslam er trilling eller meir og for kvart lam du venje under så har du tent 1000 kroner. Dekningsbidrag er 550 kroner høgare på ein trillingsau. Tala han la fram er utan tilskot, han understreka til slutt: «Ikkje tenk tilskot, tenk drift»

Les meir på www.nsg.no

Lunsj og heimreis